

Stosunek do rządu w grudniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po ubiegłomiesięcznej poprawie opinii o rządzie w grudniu¹ jego notowania uległy pogorszeniu i obecnie są tylko nieznacznie lepsze niż październikowe.

POPARCIE DLA RZĄDU

Największe zmiany zaszły w poparciu dla rządu. Do jego zwolenników zalicza się obecnie 28% badanych (o 5 punktów mniej niż w listopadzie). Wraz ze spadkiem poparcia dla rządu przybyło jego przeciwników (wzrost z 44% do 46%) i deklarujących wobec niego obojętność (z 20% do 23%).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021		2022											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach													
Zwolennicy	29	30	30	29	33	31	34	33	32	29	28	26	33	28
Przeciwnicy	41	43	44	42	40	38	36	40	39	46	46	47	44	46
Obojętni	24	23	22	25	24	28	26	23	25	23	23	23	20	23
Trudno powiedzieć	6	3	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (392) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

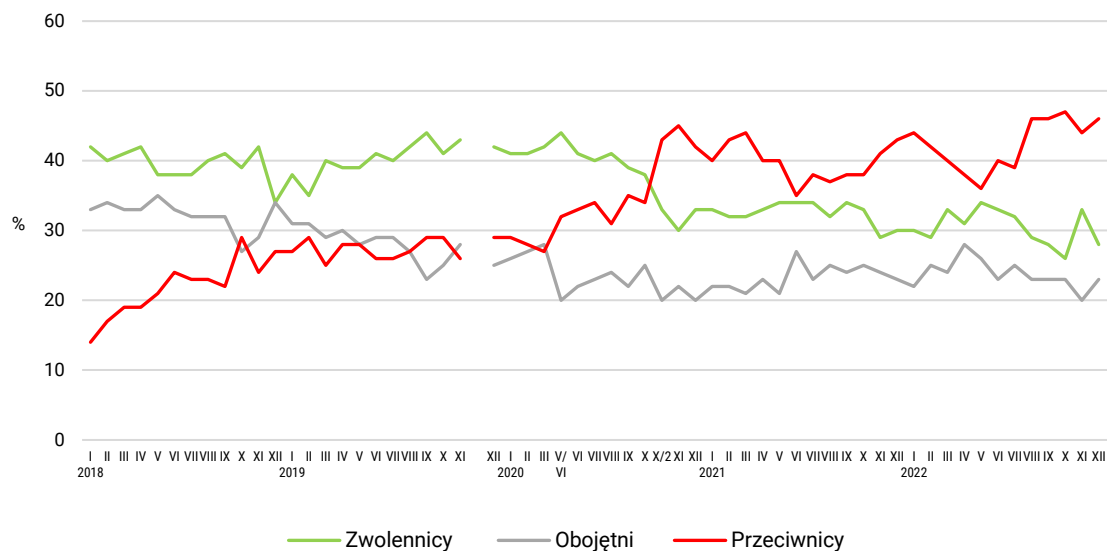
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 listopada do 11 grudnia 2022 roku na próbie liczącej 1018 osób (w tym: 54,5% metodą CAPI, 29,8% – CATI i 15,7% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu



Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spośród podstawowych cech społeczno-demograficznych stosunek do rządu różnicuje przede wszystkim wiek. Rząd cieszy się ponadprzeciętnym poparciem wśród osób starszych, w wieku 65+ (48%), a także wśród badanych mających od 55 do 64 lat (41%). W większości niechętni są mu natomiast respondenci do 44 roku życia (58%). Istotne znaczenie ma status społeczno-ekonomiczny oraz – w mniejszym stopniu – wielkość miejsca zamieszkania. Zwolennicy rządu przeważają nad jego oponentami wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (39% poparcia) oraz zasadniczym zawodowym (36%), a także wśród badanych o dość niskich, choć nie najniższych, dochodach *per capita* (od 1500 zł do 1999 zł). Szczególnie często do jego przeciwników zaliczają się natomiast osoby z wykształceniem wyższym (67%) oraz badani o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł wzwyż (66%), a także mieszkańcy dużych miast: liczących co najmniej 500 tys. ludności (69%). Społeczno-demograficzne zróżnicowania stosunku do rządu są szczególnie widoczne w bardziej szczegółowo określonych kategoriach społecznych i zawodowych. Zdecydowanie częściej niż inni z rządem identyfikują się rolnicy (57%) oraz emeryci (49%), najczęściej są mu natomiast przeciwni: kadra kierownicza i specjaliści (69%), właściciele firm (65%), pracownicy administracyjno-biurowi (63%) oraz uczniowie i studenci (62%).

Nastawienie do rządu określa jednak przede wszystkim orientacja polityczna i, szerzej, światopoglądowa. Poparcie dla rządu deklaruje większość osób identyfikujących się z prawicą (59%). Wśród badanych deklarujących lewicowe, ale też centrowe poglądy polityczne przewagę mają przeciwnicy rządu (odpowiednio 75% i 51%). Ponadto im częstszy udział w praktykach religijnych, tym częściej wyrażane jest poparcie dla obecnej ekipy: wśród praktykujących kilka razy w tygodniu sięga ono 48%. Wraz ze spadkiem religijności rośnie odsetek przeciwników rządu: wśród niepraktykujących sprzeciw wobec rządu deklaruje 76%.

W elektoratach rząd może liczyć głównie na poparcie sympatyków Prawa i Sprawiedliwości. Spośród wyborców ugrupowań opozycyjnych względnie najmniej niechętni rządowi są sympatycy PSL-Koalicji Polskiej.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość	84	3	12	1
PSL-Koalicja Polska*	22	49	29	0
Lewica*	8	77	15	0
Koalicja Obywatelska	5	90	4	1
Konfederacja	5	83	12	0
Polska 2050 Szymona Hołowni	4	75	20	1

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

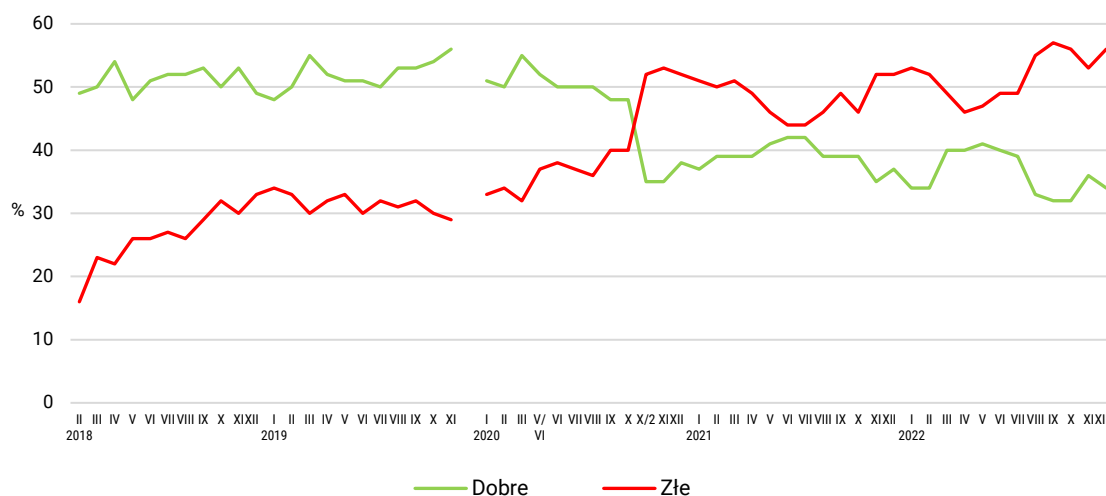
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Nieco gorzej niż w listopadzie postrzegane są wyniki działalności rządu. Dobrze efekty jego pracy ocenia co trzeci badany (34%, o 2 punkty procentowe mniej niż poprzednio), źle – ponad połowa (56%, wzrost o 3 punkty).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021		2022											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
w procentach														
Dobrze	35	37	34	34	40	40	41	40	39	33	32	32	36	34
Źle	52	52	53	52	49	46	47	49	49	55	57	56	53	56
Trudno powiedzieć	13	11	13	14	11	14	12	12	12	11	11	12	11	10

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu



Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Najlepiej dotychczasowy bilans działań rządu oceniają osoby w wieku 55–64 lata (48%) i starsze (52%), badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (49%) oraz zasadniczym zawodowym (43%), respondenci względnie słabo sytuowani: o miesięcznych dochodach *per capita* od 1500 zł do 1999 zł (45%), a także mieszkańcy wsi (41%). Najwięcej niezadowolonych z rezultatów pracy rządu jest wśród osób do 44 roku życia (ogółem 66%), respondentów z wyższym wykształceniem (73%), stosunkowo dobrze sytuowanych: o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł do 3999 zł (69%) lub więcej (75%). Biorąc pod uwagę bardziej szczegółowo określone grupy społeczne i zawodowe, można zauważyć, że dokonania rządu najczęściej doceniają rolnicy (75%) oraz emeryci i renciści (po 52%), krytycznie podsumowują je natomiast: kadra kierownicza i specjaliści (74%), właściciele firm (71%), pracownicy administracyjno-biurowi (71%) pracownicy usług (70%) oraz uczniowie i studenci (72%).

Kluczowe znaczenia dla postrzegania działań rządu ma orientacja polityczna i światopoglądowa. Badani deklarujący prawicowe poglądy polityczne w większości dobrze oceniają jego dorobek (66%). Negatywne opinie na ten temat dominują wśród identyfikujących się z lewicą (86%) i politycznym centrum (65%). Pozytywnym ocenom działań rządu sprzyja religijność i odwrotnie: nieuczestniczenie w praktykach religijnych wiąże się z krytyką poczynań rządzących.

W elektoratach działania rządu spotykają się głównie z aprobatą wyborców Prawa i Sprawiedliwości. Spośród ugrupowań opozycyjnych najbardziej surowi w ocenach są zwolennicy Koalicji Obywatelskiej, stosunkowo najmniej krytyczni – sympatycy PSL-Koalicji Polskiej.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	90	6	4
PSL-Koalicja Polska*	36	64	0
Lewica*	13	80	7
Konfederacja WiN	11	84	5
Polska 2050 Szymona Hołowni	9	84	7
Koalicja Obywatelska	3	96	1

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

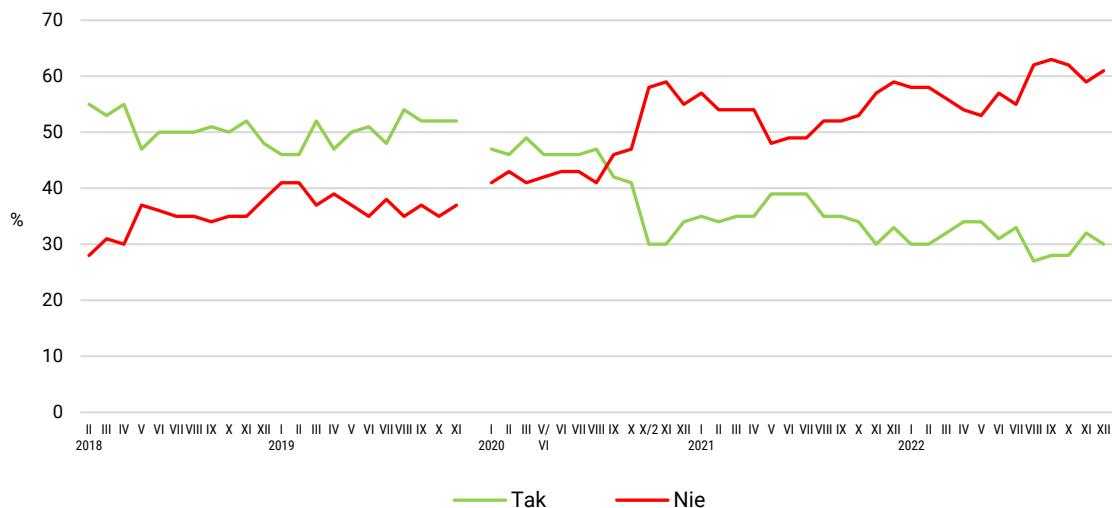
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Niewielkie, ale także niekorzystne dla rządu zmiany notujemy w ocenach jego polityki gospodarczej. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań obecnego gabinetu dostrzega 30% ankietowanych (spadek o 2 punkty procentowe). Większość (61%, wzrost o 2 punkty) nie wierzy w skuteczność polityki w tym zakresie.

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021		2022											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
w procentach														
Tak	30	33	30	30	32	34	34	31	33	27	28	28	32	30
Nie	57	59	58	58	56	54	53	57	55	62	63	62	59	61
Trudno powiedzieć	13	8	12	12	12	12	13	12	12	10	9	10	10	9

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?



Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółeczno-demograficzne zróżnicowane ocen polityki gospodarczej podlega podobnym prawidłowościom co zróżnicowanie stosunku do rządu i ogólnych opinii o jego dokonaniach. Nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej częściej niż inni wiążą z działaniami rządu starsi respondenci (45% mających 65 lat lub więcej; 41% badanych w wieku 55–64 lata), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (41%) oraz zasadniczym zawodowym (40%) i ankietowani o miesięcznych dochodach *per capita* od 1500 zł do 1999 zł (41%). Szczególnie krytycznie o polityce gospodarczej rządu wypowiadają się młodszy respondenci, zwłaszcza mający od 25 do 34 lat (79%), osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (79% badanych z wykształceniem wyższym, 74% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł do 3999 zł i 78% – o dochodach od 4000 zł na osobę wwyż) oraz mieszkańcy największych miast (84%). Biorąc pod uwagę węższe określone kategorie społeczne i zawodowe można stwierdzić, że zadowoleni z polityki gospodarczej rządu są przede wszystkim rolnicy (60%) oraz emeryci (45%) i renciści (47%), zaś najgorzej oceniają ją: kadra kierownicza i specjaliści (85%), właściciele firm (73%), pracownicy administracyjno-biurowi (76%), pracownicy usług (73%) oraz uczniowie i studenci (76%).

Polityka gospodarcza oceniania jest jednak głównie przez pryzmat poglądów politycznych. Z nadzieją oczekuje jej efektów większość respondentów identyfikujących się z prawicą (62%), podczas gdy większość deklarujących lewicowe lub centrowe poglądy polityczne nie wierzy w skuteczność działań rządu w tej dziedzinie (odpowiednio 89% i 74%). W ocenie polityki gospodarczej większą rolę niż położenie społeczne odgrywa także religijność. Im częsty udział w praktykach religijnych, tym większe są nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej w efekcie działań rządu.

W elektoratach dość jednoznacznie pochlebnie o polityce gospodarczej rządu wypowiadają się zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości. Wyborcy ugrupowań opozycyjnych są natomiast wyraźnie krytyczni w ocenach.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	85	8	7
Konfederacja WiN	16	79	5
PSL-Koalicja Polska*	15	79	6
Lewica*	10	87	3
Polska 2050 Szymona Hołowni	5	89	6
Koalicja Obywatelska	3	96	1

*Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

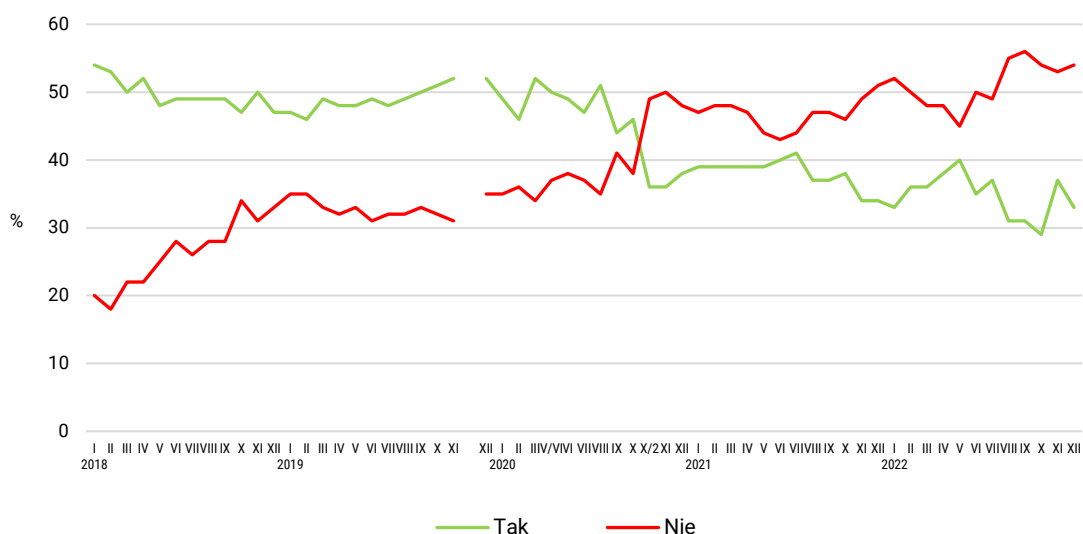
ZADOWOLENIE W PREMIERA

Negatywne zmiany widoczne są również w notowaniach premiera. Zadowolenie z tego, że Mateusz Morawiecki kieruje pracami Rady Ministrów wyraża co trzeci badany (33%, spadek o 4 punkty procentowe). Ponad połowa (54%) jest niezadowolona z szefa rządu.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021		2022											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
w procentach														
Tak	34	34	33	36	36	38	40	35	37	31	31	29	37	33
Nie	49	51	52	50	48	48	45	50	49	55	56	54	53	54
Trudno powiedzieć	17	15	15	14	16	14	15	15	14	14	13	17	10	13

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?



Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółeczno-demograficzne zróżnicowanie stosunku do premiera układa się według tego samego wzoru co opinie o całym gabinecie. Zadowoleni z premiera są przede wszystkim badani wieku 55–64 lat (45%) i starsi (52%), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (52%), o miesięcznych dochodach *per capita* od 1500 zł do 1999 zł (44%). Z dezaprobatą przyjmują go najczęściej ludzie młodzi, do 34 roku życia (69%), osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (69% badanych z wyższym wykształceniem; 66% mających miesięcznie do dyspozycji od 3000 zł do 3999 zł *per capita* i 69% – od 4000 zł wzwyż) oraz mieszkańcy największych miast (73%). W grupach społecznych i zawodowych Mateusza Morawieckiego pozytywnie odbierają przede wszystkim rolnicy (69%), emeryci (52%) i renciści (50%), najczęściej niechętni mu są natomiast: kadra kierownicza i specjaliści (71%), właściciele firm (69%), pracownicy administracyjno-biurowi (70%), pracownicy usług (69%) oraz uczniowie i studenci (69%).

Stosunek do premiera różnicuje także orientacja polityczna i światopoglądowa. Zadowolonych z tego, że Mateusz Morawiecki stoi na czele rządu, jest dwie trzecie badanych identyfikujących się z prawicą (65%). Dezaprobatę dla premiera wyraża zdecydowana większość deklarujących lewicowe, ale także centrowe poglądy polityczne (odpowiednio 83% i 64%). Przychylnemu nastawieniu wobec premiera sprzyja religijność: częsty udział w praktykach religijnych.

W elektoratach Mateusz Morawiecki jest niemal jednoznacznie pozytywnie odbierany przez zwolenników Prawa i Sprawiedliwości. Sympatycy ugrupowań opozycyjnych w większości są mu niechętni: najbardziej krytyczni wobec premiera są wyborcy Koalicji Obywatelskiej, względnie najmniej – zamierzający głosować na PSL-Koalicję Polską.

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	90	4	6
PSL-Koalicja Polska*	29	68	3
Lewica*	13	78	9
Konfederacja WiN	12	78	10
Polska 2050 Szymona Hołowni	12	81	7
Koalicja Obywatelska	4	94	2

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Po obserwowanej w ubiegłym miesiącu poprawie opinii o rządzie, w grudniu można mówić o korekcie jego notowań. Mimo niekorzystnych dla rządu zmian, jego obecne notowania są nieco lepsze niż w październiku.

Od jesieni 2020 roku rząd Mateusza Morawieckiego ma więcej przeciwników niż zwolenników, zaś jego działalność częściej oceniana jest negatywnie niż pozytywnie.

Opracowała

Beata Roguska